

Het praktisch Tandmeesters-examen.

Nadat op de Vergadering van het N. T. G. van 8 Nov. 1902 (zie Handelingen 4de Serie, afl. 7) door den Heer L. Frank een voordracht was gehouden ter bespreking van het praktisch tandheelkundig examen, werd met algemeene stemmen zijn voorstel aangenomen, luidende: „*Het N. T. G. benoeme eene Commissie met de opdracht tot samenstelling van een ontwerp, waarin de eischen voor het pract. tandh. examen gedetailleerd en gedefinieerd beschreven worden, zoodat deze voldoen aan het moderne begrip van tandheelkunde in zooverre de wet dit toelaat. Na goedkeuring en publicatie door het Genootschap worde het ontwerp der examencommissie aangeboden, met het verzoek hare eischen daarnaar te richten.*”

Op diezelfde vergadering werden als leden dier commissie benoemd de H.H. Hamer, Frank en Witthaus.

Deze Commissie diende op de Vergadering van Maart 1903 een ontwerpadres aan de examencommissie in, dat met enkele wijzigingen werd goedgekeurd en van wege het N. T. G. als adres gezonden werd aan de Commissie, belast met het afnemen der examens voor arts en tandmeester te Utrecht.

In eene vergadering van bovengenoemde Commissie, deelde de toenmalige Voorzitter mede, dat het adres was ingekomen en stelde den leden voor dit als kennisgeving aan te nemen. Hij uitte de meening, dat alleen dan eene wijziging in het afnemen der examens in discussie kon gebracht worden, wanneer daartoe één der leden het voorstel deed.

Niettegenstaande de Voorzitter deze meening was toege-
daan, opperde hij toch enkele bedenkingen tegen het adres
en noemde vooral den vorm, waarin het tot de Commissie
gericht was, niet gelukkig gekozen. Een der leden van de
tandheerkundige subcommissie, kreeg daardoor gelegenheid
het adres te verdedigen tegen enkele opmerkingen.

Tot een bepaalde uitspraak kon de Vergadering niet
komen, omdat zij de meening van den Voorzitter deelde,
dat het adres niet ter behandeling kon komen, tenzij inge-
diend door één of meer leden der examencommissie.

Toegegeven moest worden, dat de vorm van het adres
niet juist gekozen was. Immers het luidde: „*Het N. T. G.*
..... WENSCHT, dat het afnemen van het *practisch examen*
op zoodanige wijze geregeld worde enz.”, terwijl hier alleen
sprake kan zijn van een *verzoek*.

Dat het den leden van het N. T. G., tevens leden van
de tandheerkundige examencommissie, ernst was om eene
grondige bespreking van de examenquaestie uit te lokken
blijkt uit het feit, dat het adres in gewijzigden vorm, maar
van geheel denzelfden inhoud, opnieuw aan de examen-
commissie werd ingediend, ondertekend door alle leden
van de subcommissie voor het afnemen der tandmeesters-
examina, zoowel de gewone als de plaatsvervangende leden.
Het resultaat is geweest, dat de Vergadering uitsprak, dat
de subcommissie geheel vrij is in de wijze, waarop het
examen wordt afgenomen en de duur van het examen aan
haar wordt overgelaten.

Deze uitspraak werd door de subcommissie dankbaar
aanvaard en het examen, dat vroeger bijna altijd slechts
twee dagen duurde, werd nu tot drie en zoo noodig meer-
dere dagen verlengd.

Met ernst wordt ook door de leden van de tandheel-
kundige examencommissie getracht om het schema voor

het afnemen van het praktisch examen zoo trouw mogelijk te volgen. Zoo wordt thans geregeld gevraagd :

Het opmaken van een status praesens van tanden en tandvleesch.

Het stellen van verschillende diagnosen.

Het maken van voorloopige vullingen.

Wortelkanaal-behandeling.

Het verrichten von een of andere klinische behandeling.

Het maken van plastische vullingen, van eene cohaesieve en eene non cohaesieve vulling.

Het voorbereiden van een wortelstomp voor een kroon, het maken van een band om het worteluiteinde, het maken van een stift in het wortelkanaal, het afdruk nemen voor het maken van de kroon en inzetten van de kroon.)*

Het nemen van plastische afdrukken van boven- en onderkaak.

Het bespreken van een geval van onregelmatigen stand der tanden.

Bijna geregeld wordt door den candidaat *een porcelein-vulling* gemaakt, *tandsteen verwijderd* en als er een daarvoor geschikt geacht patient is, wordt een *geheele gips-afdruk* genomen en een *prothese* gemaakt.

Wanneer men het bovengenoemd lijstje eens vergelijkt met hetgeen vroeger op het examen gevraagd werd, dan is

*) Deze geheele bewerking geschiedt in onze tegenwoordigheid, alleen het opslippen, soldeeren en afwerken van de kroon geschiedt buiten ons toezicht.

Wij meenen, dat dit in overeenstemming is met de wet, die zegt, dat voldoende bewijzen mogen gevorderd worden van *operatieve tandheelkunde* en van het *inzetten van kunststanden en gebitten*.

Aangezien het opslippen en soldeeren van den kunststand een zuiver mechanisch werk is, wordt hierin door ons niet geëxamineerd. Wel wordt door ons geëischt, dat de kroon er behoorlijk uitziet; maar wij vragen niet door wien het mechanisch werk verricht is. Toch ben ik overtuigd, dat een candidaat, die in onze tegenwoordigheid alle bovengenoemde bewerkingen voor het maken van een kroon verricht, ook in staat is om den tand op te slijpen en te soldeeren.

het verschil zeer groot en ieder, die bekend is met de wijze, waarop het examen vroeger werd afgenomen en tegenwoordig, zal moeten toegeven, dat de eischen langzamerhand heel wat zwaarder geworden zijn.

Het is dan ook mijne vaste overtuiging, dat al degenen, die aan het examen, zooals het thans wordt afgenomen, hebben voldaan, de alledaagsche kunstbewerkingen voldoende geleerd hebben om de praktijk in te gaan.

Men mag als examinerator niet verlangen, dat alle bovengenoemde operaties even vlekkeloos en snel worden uitgevoerd als goede operateurs dat na jarenlange oefening in hunne praktijk hebben geleerd; eene zekere bedrevenheid in de uitvoering mag geëischt worden, maar niet eene zoodanige als slechts na langdurige praktijk bemachtigd kan worden.

Het komt er nu slechts op aan of de jongelui, die aan het examen voldaan hebben, het vak en zich zelf genoegzaam respecteeren om voort te gaan op den weg, die hun tijdens hun studietijd is geweest en conscientieus al datgene te doen, wat zij weten dat voor hunne patienten het best is.

Helaas kan op dit punt, wat eigenlijk het belangrijkste is bij de vraag of de candidaat tot de praktijk kan worden toegelaten, niet geëxamineerd worden. Alleen de leeraren, die gedurende geruimen tijd de jongelui in hun doen en laten gevolgd hebben, kunnen hieromtrent een gissing wagen; maar examineratoren, die zooals hier te lande bij het praktisch tandmeestersexamen, voor het meerendeel van de candidaten niets afweten, moeten zich uitsluitend een oordeel vellen gedurende het examen, en afgaan op de enkele kunstbewerkingen, die tijdens dat examen verricht worden.

Nu is het mij bij herhaling gebleken, dat candidaten, die voldoende bewijzen hebben afgelegd, dat zij de dagelijks voorkomende operaties der conservatieve tandheelkunde

mchtig waren, na hunne vestiging eenvoudig te werk gaan alsof zij van conservatieve tandheelkunde nooit gehoord hadden, en lustig er op los trekken en kunstgebitten maken, waarmede zij op veel gemakkelijker wijze veel meer kunnen verdienen.

Wanneer wij zoodanige handelwijze bij herhaling hooren en zien, dan ligt de fout niet bij den examiner, die zoo iemand tot de praktijk heeft toegelaten, maar dan ligt de fout bij de persoon zelf, die geen eerbied heeft noch voor zich zelf, noch voor zijn vak. Die eerbied voor het vak, en daardoor kweeking van behoorlijke tandartsen, kan niet op een examen geleerd noch onderzocht worden; maar moet ingeprent worden door het verstrekken van hoogstaand onderwijs.

Reeds het theoretisch onderwijs moet degelijk en systematisch volgens erkende grondslagen gegeven worden en alleen die studenten, die van den beginne af zich met ijver aan die studie gewijd hebben, behooren toegelaten te worden om zich verder voor het praktische deel van hun vak te gaan bekwamen. En hoe is dit nu hier te lande gesteld? Geen enkel college bestaat er om hen, die zich willen voorbereiden voor het theoretisch tandheelkundig examen leiding te geven bij hunne studie, en het examen wordt afgenomen door personen, die van het vak, waaraan de candidaat zijn verder leven zal gaan wijden, niet op de hoogte zijn.

Is het te verwonderen, dat de jongelui geen eerbied hebben voor een vak, waaraan de regeering zich zoo weinig laat gelegen liggen, dat zij, wat het theoretisch gedeelte betreft, zelfs geen schijn van opleiding daarvoor noodig acht.

En bij de latere studie wordt het niet veel beter. Wel leeren de studenten de alledaagsche praktische handgrepen, die zij dan op het examen met meer of mindere handigheid

vertoonen, om door velen voor altijd op zij gezet te worden, zoodra zij het diploma in hun zak hebben; maar systematisch onderwijs, zoowel theoretisch als praktisch, ontbreekt en juist dat is het wat de jongelui zoo noodig hebben; systematiek en methode gedurende eenige jaren achtereen; zoodat zij later bijna niet anders kunnen doen, dan volgen wat zij geleerd hebben.

Ook het volgen van een gedeelte van een leercursus in het buitenland is niet voldoende om in dit gemis te voorzien, al geef ik ook gaarne toe, dat enkelen, door hetgeen zij daar zien en doen, niet alleen hun geoeffendheid verhoogden, maar ook tot meerder respect voor hun vak zullen aangewakkerd worden.

Ik ben mij zeer wel bewust, dat ook onder de leerlingen van de best ingerichte scholen personen gevonden worden, die later hunne conscientie over boord gooien; maar het is mijne vaste overtuiging, dat dit aantal in een land des te geringer zal zijn, naarmate het onderwijs hooger staat.

In afl. I (Jaargang XII) van dit tijdschrift geeft de Heer Leopold Frank als zijne meening te kennen, dat hij betere tandartsen verwacht door de eischen van het examen te verzwaren. Op bovenontwikkelde gronden deel ik die meening niet.

Wel zouden we kunnen krijgen personen, die op het examen enkele operaties iets sneller of iets beter uitvoeren, doordat ze òf hier te lande òf in het buitenland zich wat langeren tijd in die praktische handgrepen geoeffend hadden; maar meer conscientieuse tandartsen krijgen we daardoor niet en daarop komt het juist aan. Slechts door één middel is dit te bereiken, n.l. door *reorganisatie van het tandheelkundig onderwijs*.

DR. C. VAN DER HOEVEN.
